

IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ҲӘМ ҚУРЫЛЫС

2019 жыл январь-мартта республиканың тийкарғы капиталын көбейтиріуге 1328,8 млрд. сұм көлемінде инвестициялар киритилип, өткен жылға салыстырғанда өсім пәти 136,3 пайызды қурады, соннан сырт ел инвестициялары 429,7 млрд. сұмды қурады.

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың қурамы

	млрд.сұм	өсім пәти, %	жәмиге салыстырған да пайызда
Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар	1328,8	136,3	100,0
<i>соннан:</i>			
Орайласқан инвестициялар:	646,7	1042,3	48,7
бюджет қаржылары	188,7	882,2	14,2
мәмлекетлик мақсетли фонд қаржылары	1,3	-	0,1
тиклениў хәм раўажланыў фонды қаржылары	94,2	-	7,1
балалар спортын раўажландырыў фонды қаржылары	7,6	-	0,6
хүкимет кепиллиги тийкарындағы шет ел кредитлери	354,9	875,2	26,7
Орайласпаған инвестициялар:			
кәрханалардың өз қаржылары	682,1	77,2	51,3
халықтың қаржылары	212,5	64,4	16,0
туўрыдан-туўры сырт ел инвестиция хәм кредитлери	197,9	93,2	14,9

	<i>млрд.сўм</i>	<i>өсим пәти, %</i>	<i>жәмиге салыстырған да пайызда</i>
коммерциялық банк кредитлери хәм басқа қарыз дереклери	74,8	49,3	5,6

2019 жыл январь-мартқа тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамы

	<i>жәми</i>	<i>мәмлекетлик</i>	<i>мәмлекет- лик емес</i>
Жәми, млрд. сўм	1328,8	244,8	1084,0
<i>соннан: улыўма көлемге салыстырғанда пайызда</i>			
қурылыс-монтаж жұмыслары	598,5	201,0	397,5
машина, үскенелер, транспорт қураллары ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары	661,8	34,0	627,8
Басқа қәрежетлер	68,5	9,8	58,7

Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамының дүзилиси 2018 жылдың январь-март айларына салыстырғанда қурылыс-монтаж жұмысларының үлеси 22,5 пайызлы пунктке кемейген, машина, үскенелер, транспорт қураллары, ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары бақасының үлеси 25,2 пайызлы пунктке асқан хәм басқа қәрежетлердің үлеси 2,7 пайызлы пунктке кемейген.

2019 жыл январь-март айларында орайластырылған қаржыландырыў дереклерине 646,7 млрд. сўм инвестиция қаржылары киритилип, бул көрсеткиш жәми инвестициялардың 48,7 пайызын қурады, бул өткен жылдың январь-март айларына салыстырғанда дерлик 10,4 есе көп. Есабат дәўиринде орайластырылмаған қаржы дереклери есабынан 682,1 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилди (жәмине салыстырғанда үлеси 51,3 %) хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 22,8 пайызға кемейди.

Кәрханалар хәм шөлкемлердің өз қаржылары есабынан 212,5 млрд. сўм тийкарғы капиталға инвестициялар киритилди яки жәми инвестициялардың 16,0 пайызы өзлестирилди. Халықтың қаржылары есабынан 197,9 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилип, жәми инвестициялар көлеминиң 14,9 пайызын пайда етти.

Есабат дәуиринде Өзбекстан Республикасы Хүкүметі кепиллиги менен 354,9 млрд. сўмлық шет ел кредитлери ажыратылды, бул 2018 жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 8,7 есе көп яки жәми инвестициялардың 26,7 пайызын курайды.

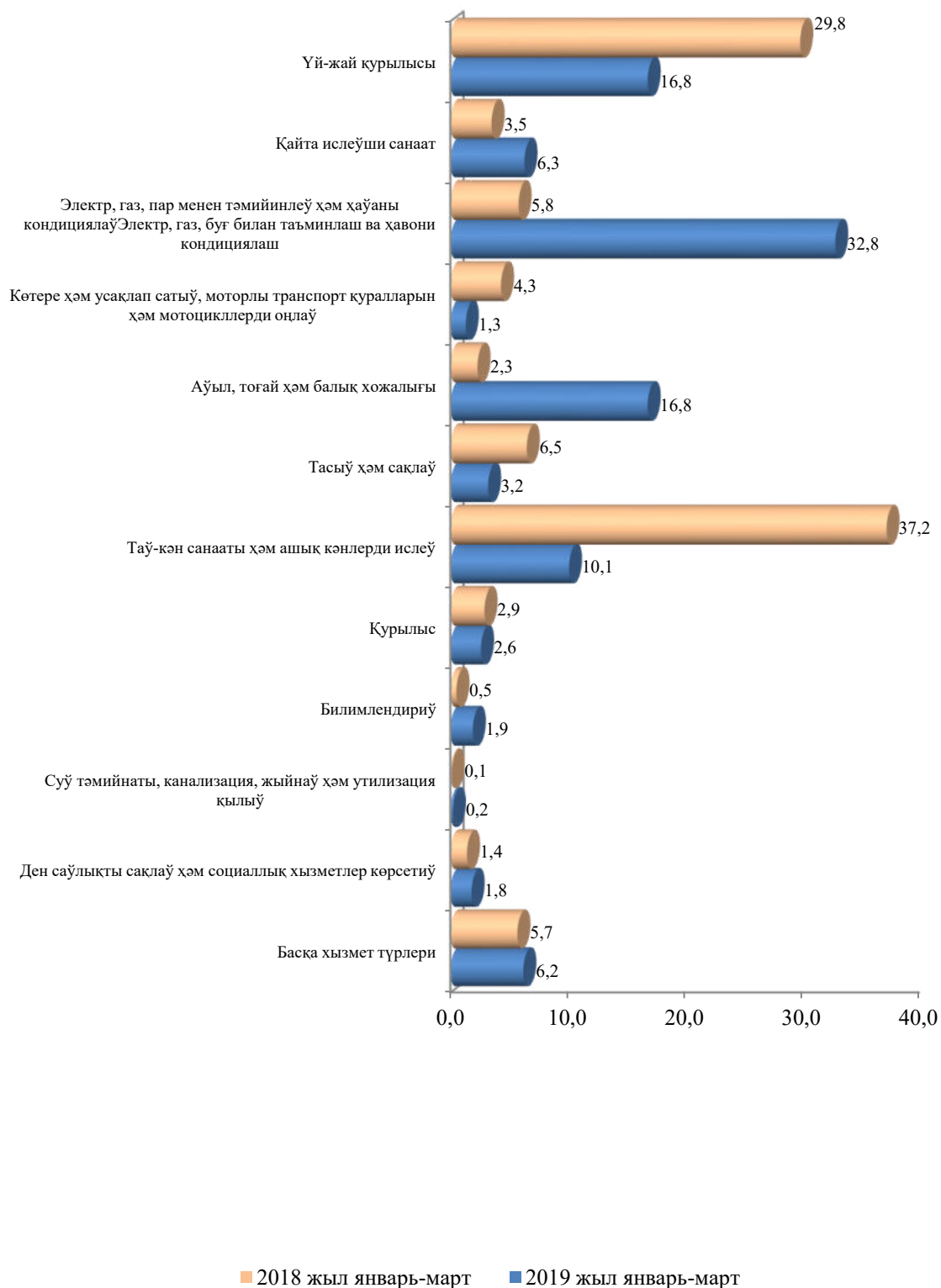
Соның менен бирге, банк кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары есабынан 196,9 млрд. сўм қаржылар киритилди (тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың улыўма көлеминиң 14,8 %), бул өткен жылға салыстырғанда 4,1 пайызлы пунктке кемейди, туўрыдан-туўры хәм басқа шет ел инвестициялары хәм кредитлер есабынан 74,8 млрд. сўм (улыўма көлемниң 5,6 %) өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 50,7 % ға кемейген, Тиклениў хәм раўажландырыў фонды есабынан 94,2 млрд. сўм (7,1 %), Суў тәмийнаты системаларын раўажландырыў қоры есабынан 1,3 млрд. сўм (0,1 %) хәм Дене тәрбиясы хәм спортты раўажландырыў қоры есабынан 7,6 млрд. сўм ямаса тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың 0,6 пайызы муғдарында инвестициялар киритилди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестиция хәм кредитлер

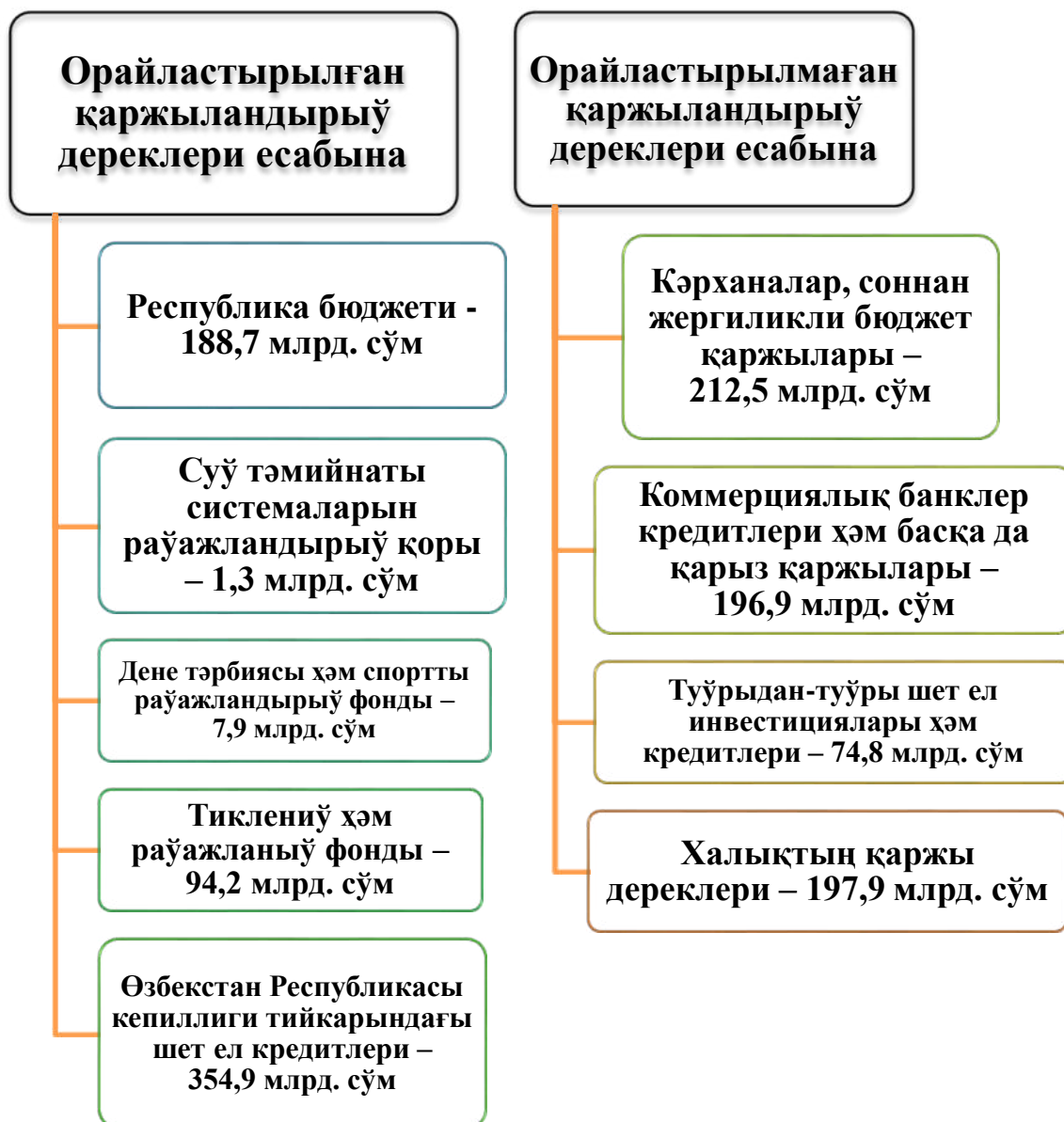
Есабат дәуиринде тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың тийкарғы бөлеги, яғный 435,6 млрд. сўм электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў хызмет түрине, 222,9 млрд. сўм аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 133,8 млрд. сўм таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хәмде 222,9 млрд. сўм үй-жай қурылысына туўры келди.

2019 жыл январь-март айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың 32,8 пайызы (өткен жылдың усы дәуирине 5,8 %) электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў хызмет түрине, 10,1 пайызы (37,2 %) таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хызмет түрине, 16,8 пайыз (29,8 %) үй-жай қурылысына, 4,9 пайызы (6,5 %) тасыў хәм сақлаўға, 16,8 пайызы (2,3 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 1,3 пайыз (4,3 %) көтере хәм усақлап сатыў, моторлы транспорт қураллары хәм мотоцикллерди оңлаў хызмет түрине хәм 2,6 пайыз (2,9 %) қурылыс экономикалық хызмет түрине туўры келди.

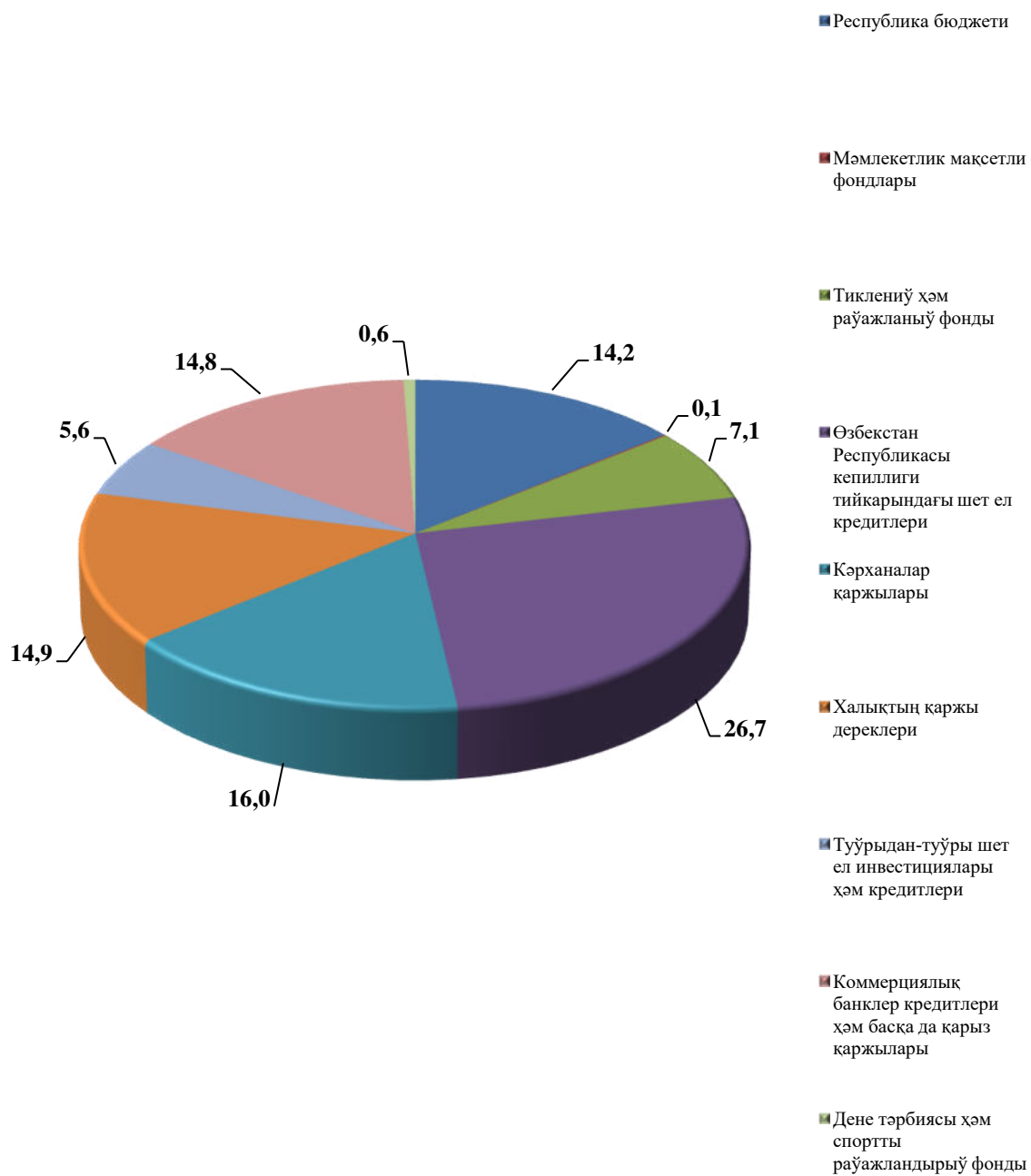
**Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген
инвестиция хэм кредитлер**
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

2019 жыл январь-март айларында тийкаргы капиталға киритилген инвестициялардың қаржыландырыў дереклери бойынша курамы

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, жәмине салыстырғанда пайыз есабынан

**2019 жыл январь-март айларында қаржыландырыў дереклер бойынша
тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар**

	<i>Киритилген инвестициялар, млрд. сўм</i>	<i>Өткен жылға салыстырғанд а өсим пәти, %</i>	<i>Улыўма көлемдеги үлеси, %</i>
Барлық қаржыландырыў дереклери есабынан	1328,8	136,3	100,0
Республика бюджети	188,7	8,8 е.	14,2
Мәмлекетлик мақсетли қоры	1,3	-	0,1
Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыў қоры	7,6	-	0,6
Тиклениў хәм тараккиёт қоры	94,2	-	7,1
Өзбекстан Республикасы тәрeпинен кепилленген шет ел кредитлери	354,9	8,8 е.	26,7
Кәрханалар қаржылары	212,5	64,4	16,0
Коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары	196,9	95,9	14,7
Туўрыдан-туўры шет ел инвестиция хәм кредитлери	74,8	49,3	5,6
Халықтың қаржылары	197,9	93,2	14,9

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың ең жоқары өсим пәтлери Өзбекстан Республикасы кепиллиги менен шет ел кредитлер бойынша 8,8 есеге, сондай-ақ Республика бюджети қаржылары есабынан өзлестирилген инвестициялар көлеми 8,8 есеге өсти. Бул Тақыятас ыссылық электр станциясында ири инвестицион жойбар – хәр бири 230-280 МВт қуўатлылыққа ийе болған еки газ-пуў үскенелериниң қурылысы менен байланыслы. Мәмлекетлик қаржыларының 50 пайыздан артығырағы Төрткүл районындағы қуўаты 2100 млн. куб м. Болған “Шурбулоқ” суў сақлағышы қурылысына жөнелтирилди. Буннан тысқары, 17,8 пайыз қаржылар социаллық тараў объектлериниң қурылысына жөнелтирилди.

**Январь-март айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар,
млрд. сўм**

	<i>2018 жыл</i>	<i>2019 жыл</i>	<i>2018 жылға салыстырғанда, пайыз есабында</i>
Қарақалпақстан Республикасы	808,3	1328,8	136,3
Нөкис қ.	255,3	202,3	65,7
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	41,9	58,8	117,7
Беруний	23,1	43,0	159,4
Қанлықөл	11,6	15,4	113,4
Қараөзек	25,0	34,1	112,8
Кегейли	13,8	21,2	130,0
Қоңырат	252,9	136,7	44,6
Мойнақ	21,2	49,6	195,3
Нөкис	16,3	39,5	205,9
Тақыятас	22,7	459,1	1657,6
Тахтакөпир	11,1	13,7	103,1
Төрткүл	22,6	128,2	467,2
Хожели	22,9	36,7	139,4
Шымбай	15,5	18,6	101,7
Шоманай	9,7	14,2	123,8
Елликқала	42,7	57,7	111,9

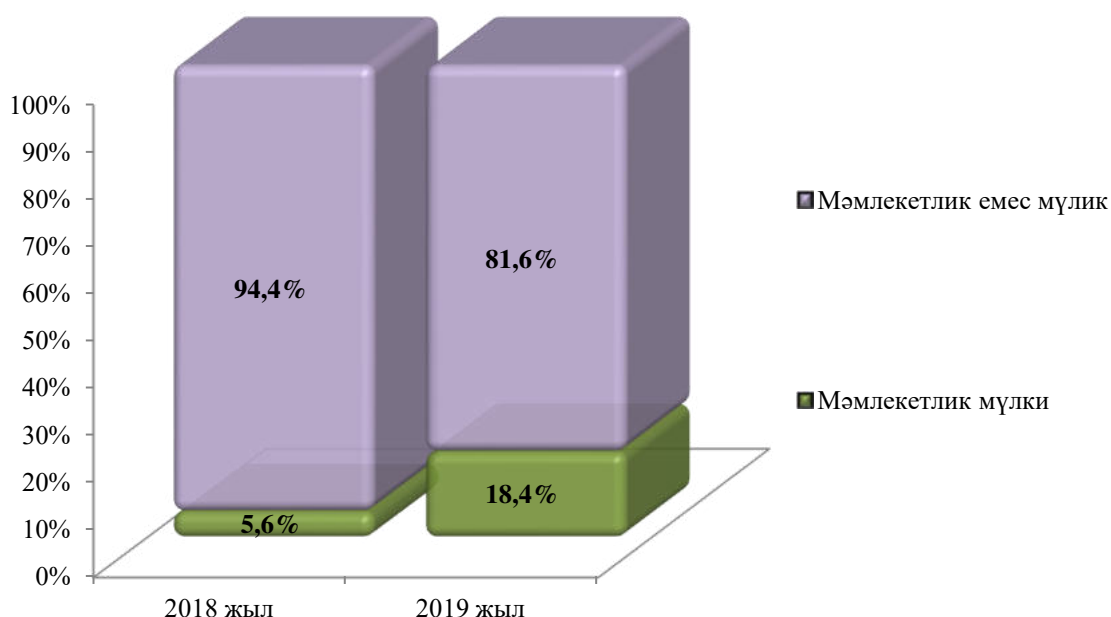
**2019 жыл январь-март айларында қаржыландырыу дереклери бойынша
тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, млрд. сўм**

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сўм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		республика бюджети	қархана-лар қаржы-лары	халықтың қаржы-лары	шет ел инвестициялар қам кредитлер
Қарақалпақстан Республикасы	1328,8	188,7	212,5	197,9	429,7
Нөкис қ.	202,3	53,2	58,1	31,9	0,1
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	58,8	1,1	28,3	17,6	0,6
Беруний	43,0	0,1	3,1	23,6	0,4
Қанлыкөл	15,4	2,1	1,6	6,9	0,1
Қараөзек	34,1	2,2	4,6	3,4	0,1
Кегейли	21,2	1,3	4,0	7,9	1,6
Қоңырат	136,7	1,0	60,0	12,9	52,9
Мойнақ	49,6	3,4	19,5	12,0	0,1
Нөкис	39,5	7,2	2,1	17,5	0,6
Тақыятас	459,1	2,5	8,7	6,2	343,6
Тахтакөпир	13,7	0,8	3,9	3,2	3,5
Төрткүл	128,2	106,7	2,5	9,7	0,7
Хожели	36,7	0,9	5,7	26,2	0,5
Шымбай	18,6	1,3	3,4	6,9	5,9
Шоманай	14,2	2,0	1,9	4,6	1,3
Елликқала	57,7	2,9	5,1	7,4	17,7

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сұм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		Мәмлекетлик мақсетли қоры	балалар спортын раўажландырыу қоры	қайта қурыу хәм раўажлан дырыу қоры	коммерци ялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары

Қарақалпақстан Республикасы	1328,8	1,3	7,6	94,2	196,9
Нөкис қ.	202,3	-	-	-	59,0
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	58,8	1,3	-	-	9,9
Беруний	43,0	-	-	-	15,8
Қанлықөл	15,4	-	-	-	4,7
Қараөзек	34,1	-	-	-	23,8
Кегейли	21,2	-	-	-	6,4
Қоңырат	136,7	-	-	-	9,9
Мойнақ	49,6	-	7,6	-	7,0
Нөкис	39,5	-	-	-	12,1
Тақыятас	459,1	-	-	94,2	3,9
Тахтакөпир	13,7	-	-	-	2,3
Төрткүл	128,2	-	-	-	8,6
Хожели	36,7	-	-	-	3,4
Шымбай	18,6	-	-	-	1,1
Шоманай	14,2	-	-	-	4,4
Елликқала	57,7	-	-	-	24,6

Январь-март айларында мүлікшілік түрлері бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялар, жәміне салыстырғанда пайыз есабынан

Мәмлекетлик емес мүлікшілік формасындағы кәрханалар тәрәпинен 547,0 млрд. сұмлық қурылыс жұмыстары әмелге асырылып, жәми қурылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 97,2 пайызды (2018 жыл январь-мартына салыстырғанда өсим пәти 111,8 пайыз) қурады.

Социаллық тараў объектлерин қурыў

2019 жыл январь-мартта улыўма майданы 216,4 мың кв.м. болған 1714 үй жай салынған (2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 106,4 пайыз), соннан аўыллық жерлерде 110,7 мың кв.м., 932 турақ-жай пайдаланыўға тапсырылды. Ислеп шығарыў болмаған тараўына киритілген инвестициялар көлеминен 222,9 млрд. сұмы ямаса 29,2 пайызы турақ-жай қурылысында өзлестирилди.

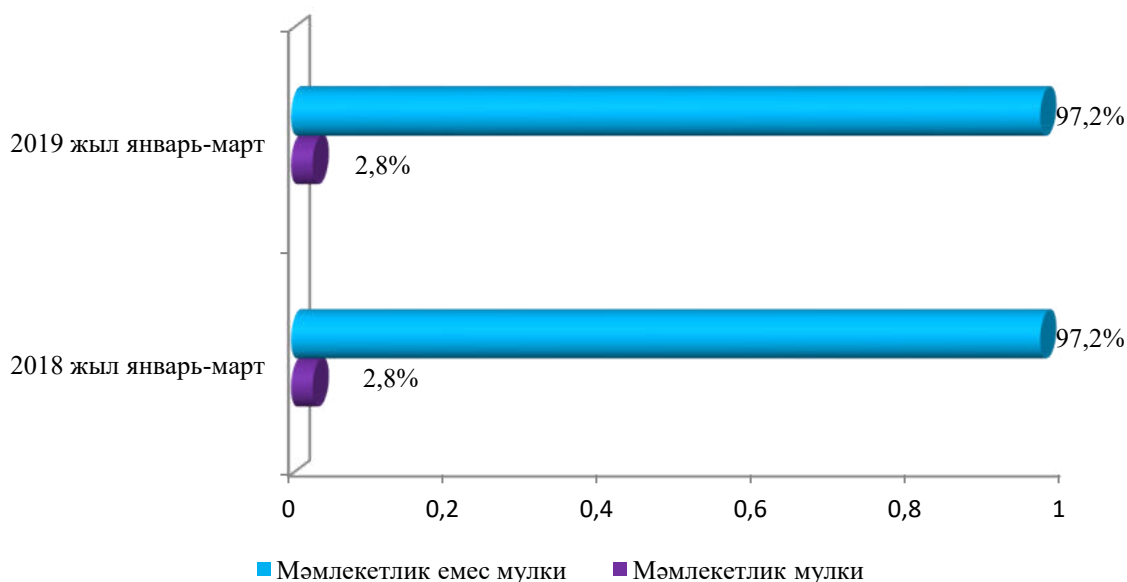
Улыўма билим берий мектеплери ҳәм мектепке шекемги билимлендирий мекемелери қурылысында 7,9 млрд. сұм этирапында инвестициялар өзлестирилди, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 1,0 пайызын қурады.

Ден саўлықты сақлаў объектлери қурылысында 15,8 млрд. сұм муғдарында инвестициялар өзлестирилип, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 2,1 пайызын қурады.

Қурылыс жұмыстары. 2019 жыл январь-мартта 563,1 млрд. сұм муғдарында қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда өсим пәти 111,7 пайызды қурады.

Қурылыс жұмыстары ұлыма көлеминің 70,0 пайызы имаратларды қурыу бойынша қурылыс жұмыстары, 12,1 пайызы пуқаралық қурылысы объектлерин қурыу бойынша қурылыс жұмыстары хәм 17,9 пайызы қәнийгелестирилген қурылыс жұмыстарына тууры келди. Соннан ұлыма көлемнен 76,1 пайызы жаңа қурылыс, реконструкция хәм кеңейтириу хәмде техникалық тәрәптен қайта инвентарлауға тууры келеди.

Мүликшилик түрлерин бойынша қурылыс кәрханаларының өз күшлерин менен орынлаған қурылыс жұмыстарының бөлиниуи
(ұлыма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

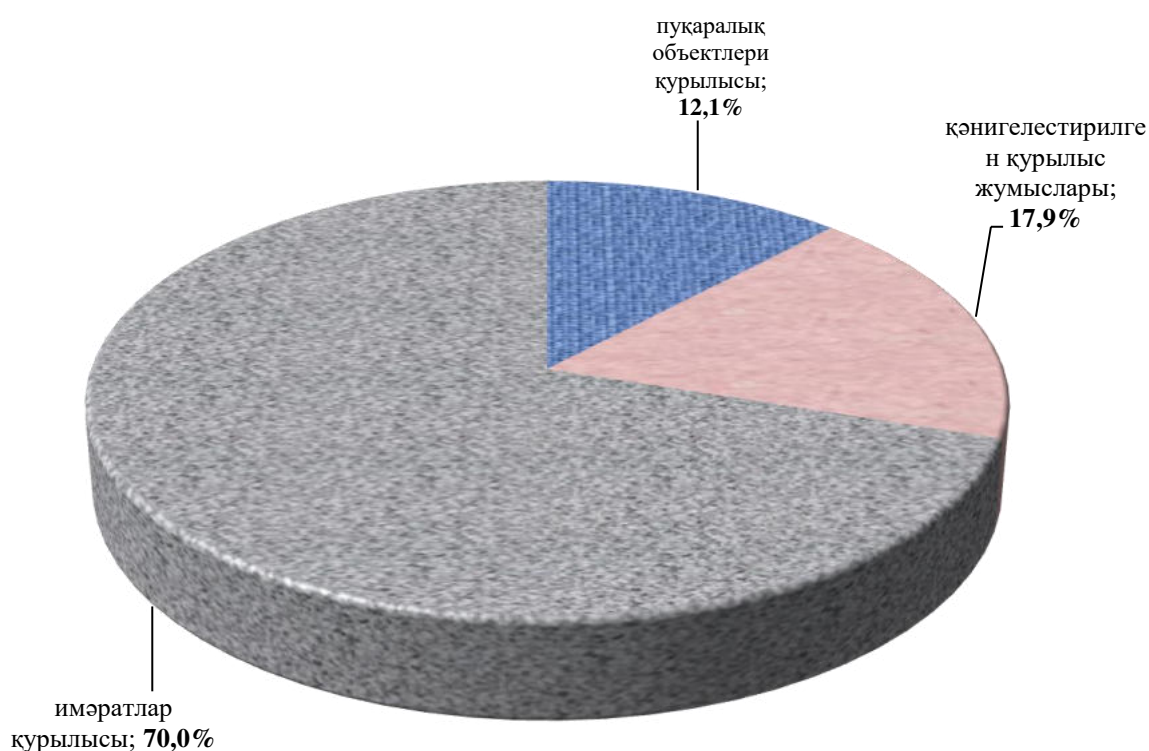

Кәрханалар түрлерин бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, млрд.сұм

Жәми қурылыс-пудрат жұмыстары қурамындағы “Имаратлар қурылысы” хызмет түрі бойынша 394,6 млрд. сұмлық жұмыстар орынланды хәм өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 13,9 пайызлы пунктке өсти. Сондай-ақ, “Пуқаралық объектлери қурылысы” хызмет түрі бойынша 67,9 млрд. сұмлық қурылыс ислери орынланып, өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 51,3 пайызлы пунктке асты. “Қәнийгелестирилген қурылыс ислери” хызмет түрі бойынша 100,5 млрд. сұмлық қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылға салыстырылған 92,2 пайызлы пунктке өсти.

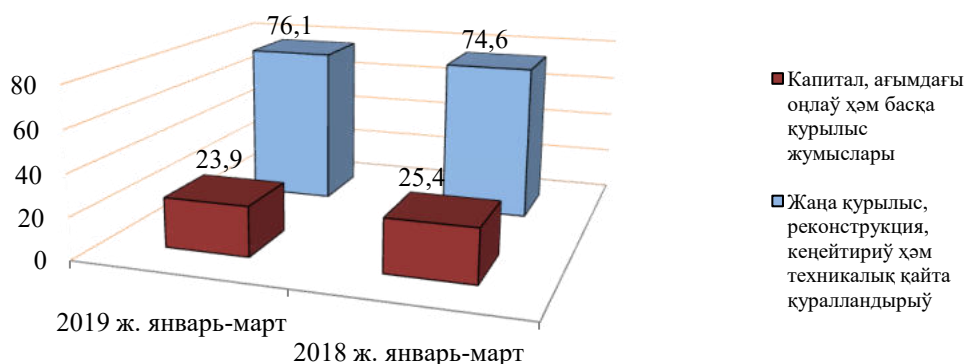
Экономикалық хызмет түрлери бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, жәмине салыстырғанжа пайыз есабында

Жәми қурылыс жұмыстары көлеминде жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў хәм техник тәрәпинен қайта қуралландырыў жұмыстары көлеми 428,3 млрд. сұмды пайда етти. Капитал, қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары көлеми 134,8 млрд. сұмды қурады.

2018 жыл январь-март айларына салыстырғанда жаңа қурылыс, реконструкция, кеңейттириў хәм техник қайта қуролландырыў жұмыстары 14,8 пайызлы пунктке өсти. Капитал, ағымдағы хәм басқа қурылыс жұмыстары көлеми болса 5,9 пайызлы пунктке асты.

**Қурылыс жұмыстары, түрлері бойынша,
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)**

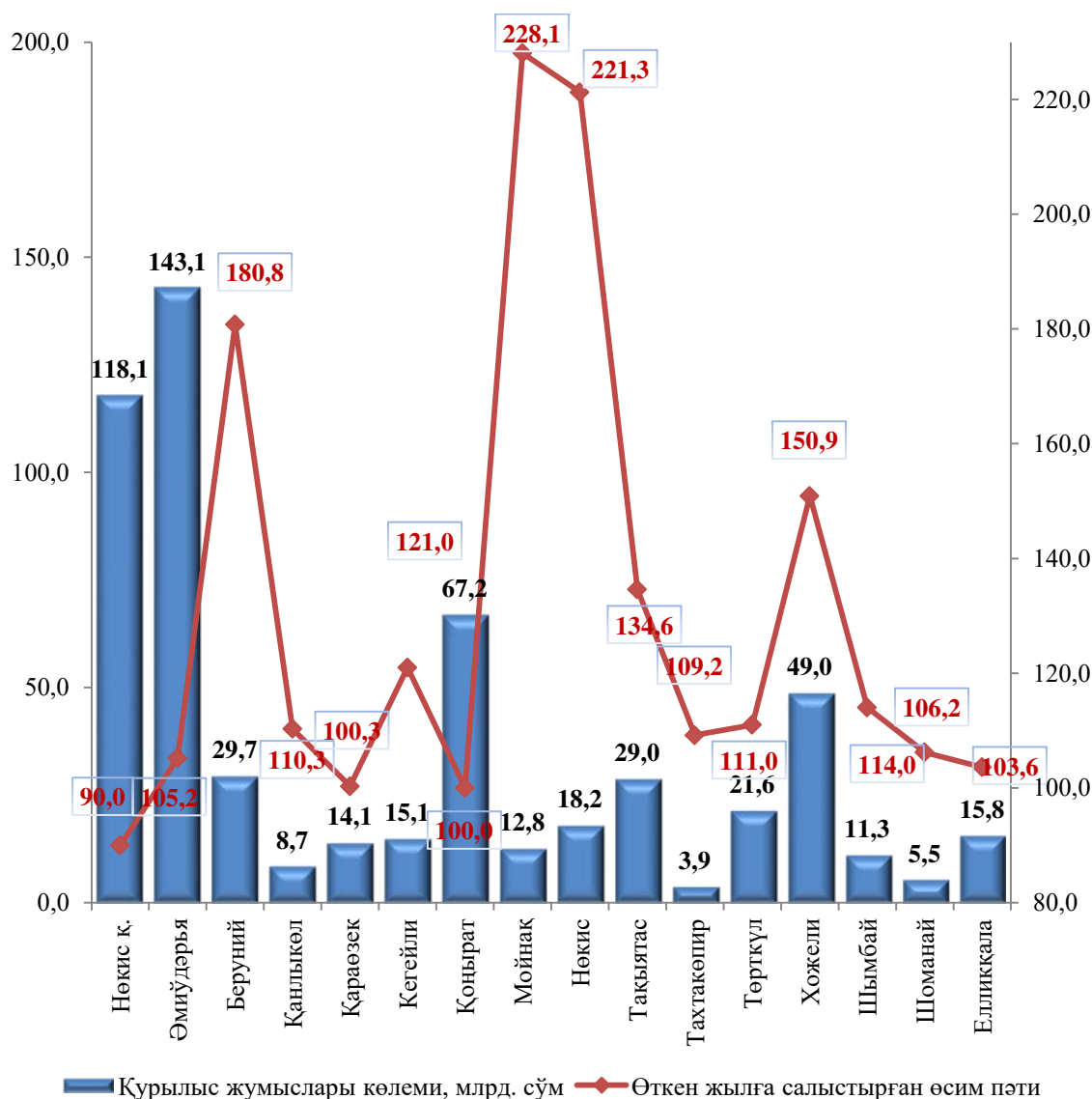
**Январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша
қурылыс жұмыстары көлемі, млрд. сұм**

	2017-жыл	2018-жыл	2017-жылға салыстырғанда, % есабында
Қарақалпақстан Республикасы	405,4	563,1	111,7
Нөкис қ.	104,6	118,1	90,0
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	106,9	143,1	105,2
Беруний	14,0	29,7	180,8
Қанлықөл	6,6	8,7	110,3
Қараөзек	11,0	14,1	100,3
Кегейли	10,2	15,1	121,0
Қоңырат	53,2	67,2	100,0
Мойнақ	4,8	12,8	228,1
Нөкис	7,1	18,2	221,3
Тақыятас	16,8	29,0	134,6
Тахтакөпир	2,9	3,9	109,2
Төрткүл	15,8	21,6	111,0
Хожели	26,9	49,0	150,9
Шымбай	8,1	11,3	114,0
Шоманай	4,2	5,5	106,2
Елликқала	12,3	15,8	103,6

2019 жыл январь-март айларында республика бойынша құрылыс жұмыстары көлемінде Нөкіс қаласы (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 21,0 %), Қоңырат (11,9 %) хәм Әмиўдәрья (25,4%) районлары жоқары үлеслерине ийе.

Сондай-ақ, республика көлемінде құрылыс жұмыстары көлемінде ең пәс үлеслери Шоманай (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 1,0 %), Тахтакөпир (0,7 %), Қараөзек (2,5%), Кегейли (2,7%) районларына туўры келеди.

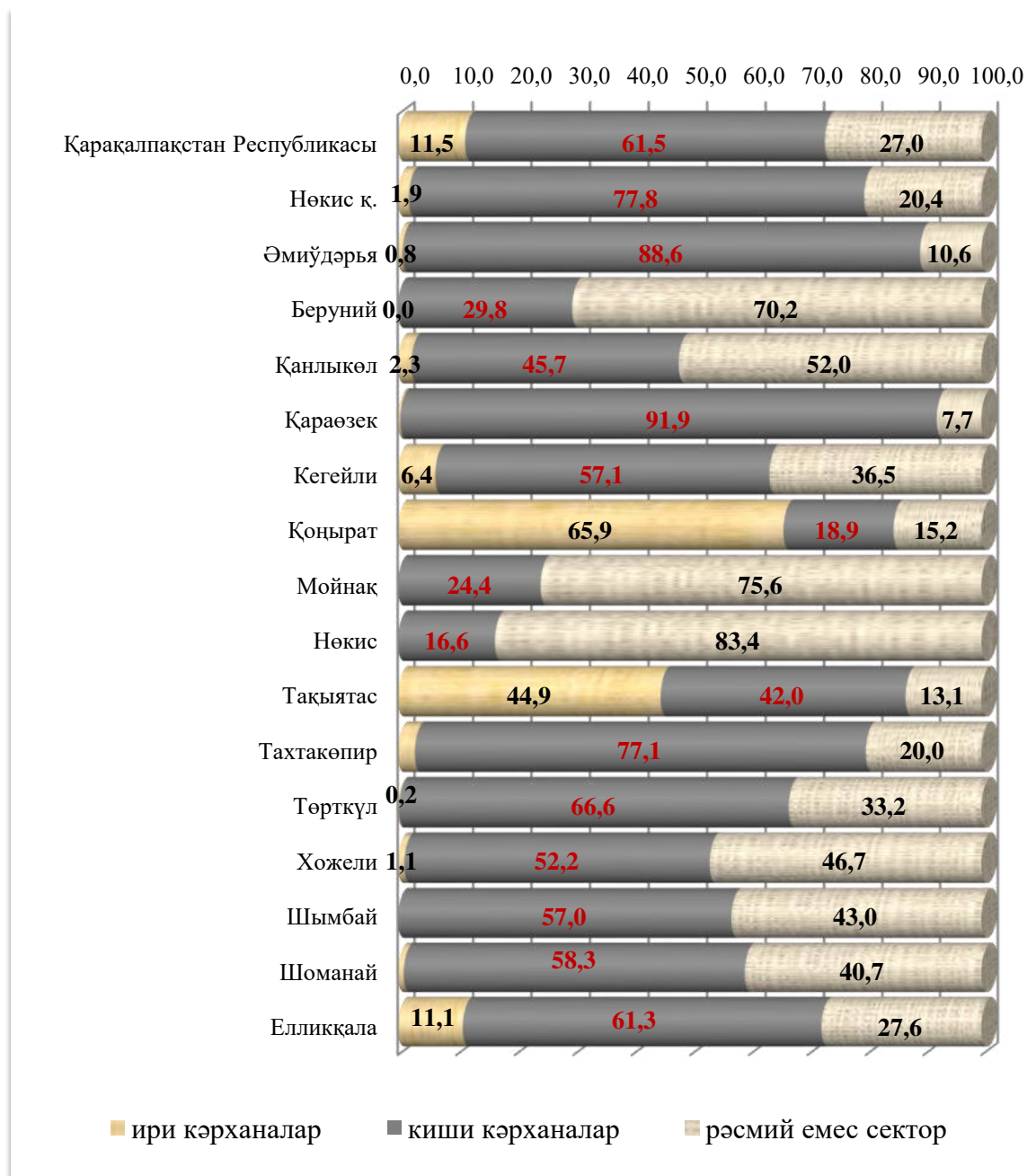
2019 жыл январь-март айларында құрылыс жұмыстары көлеми хәм өсим пәтлери

Есабат әуірінде орынланған қурылыс жұмыстарының жоқары өсім пәти Мойнақ (өткен жылға салыстырғанда өсім пәти 228,1%), Нөкис (221,3%), Хожели (150,9 %) хәм Кегейли (121,0 %) районларында көрсетилди.

Соның менен бирге, есабат дәуірінде, орынланған қурылыс жұмыстарының ең пәс дәрежеси Нөкис қаласы (90,0%)да көрсетилди.

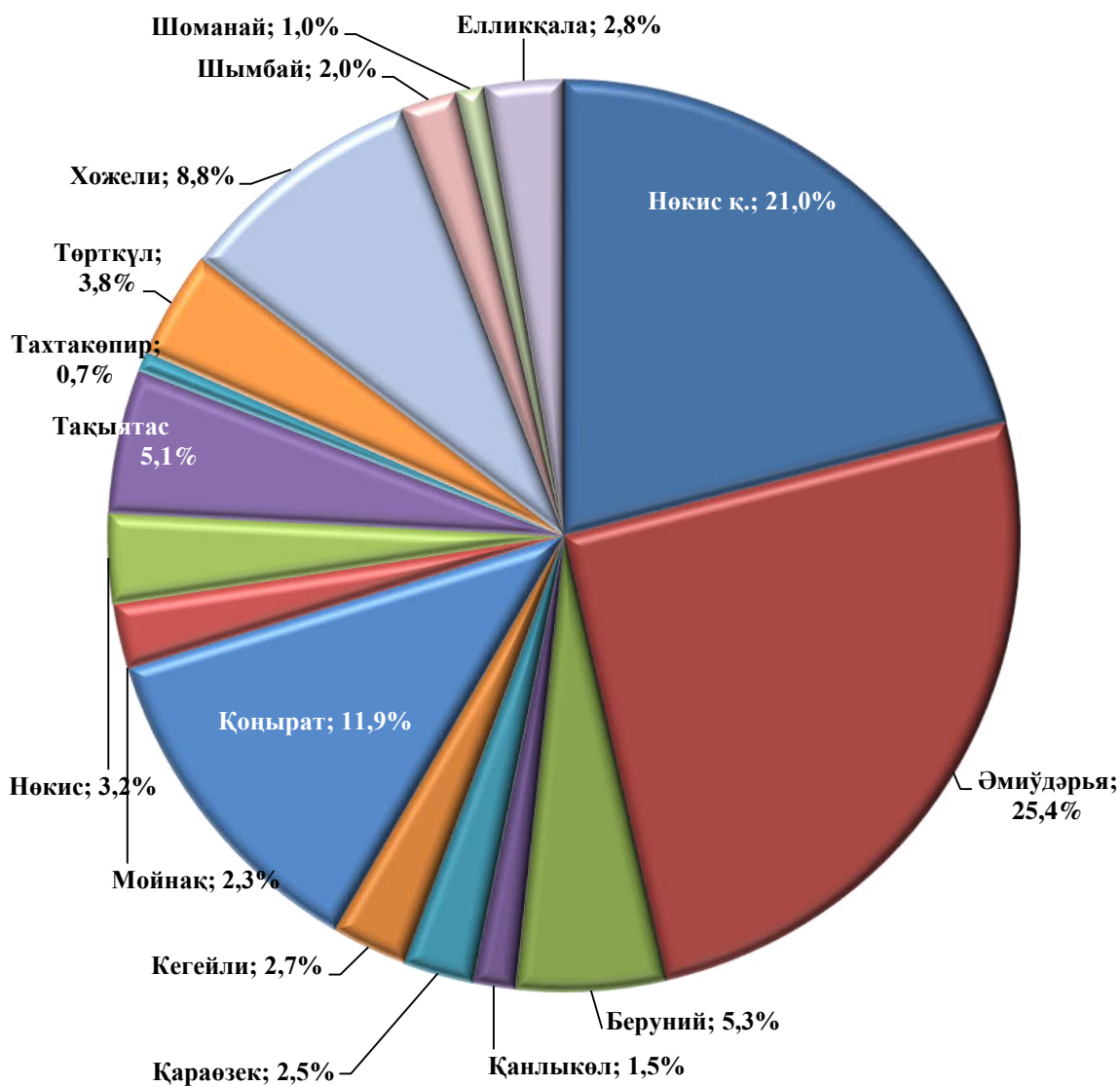
2019 жыл январь-март айларында кәрханалар түрлери бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, жәмине салыстырғанда пайыз есабында

Ири кәрханалар тәрәпинен орынланған қурылыс жұмысларының жоқары көрсеткішлери Қоңырат (жәми қурылыс жұмыслары көлеміндеги үлеси 65,9%), Тақыятас (44,9%) районларына туўры келеди.

Есабат дәўиринде Қараөзек, Мойнақ, Нөкис, Шымбай хәм Шоманай районларында қурылыс хызмети менен шуғулланыўшы ири кәрхана хәм шөлкемлер жоқ.

**Қала хәм районлар кесиминде қурылыс жұмыслары үлеси,
жәмине салыстырғанда пайыз есабында**

Есабат дәўиринде қурылыс жұмысларын орынлаў көлеминде ең жоқары үлеси Нөкис қаласы (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеминин 21,0%), Әмиўдәрья (25,4%), хәм Қоңырат (11,9%) районларына туўры келеди.